

Tv en radio voor iedereen

Advies: eenvoudig te lezen

Dit is een tekst in eenvoudige taal.
Eenvoudig-te-lezen info is belangrijk
voor personen met een verstandelijke beperking.
Zo kunnen zij over hun rechten lezen.

Moeilijke woorden staan in het **vet met een sterretje***.
Deze woorden leggen we uit onderaan de pagina (in een kader).

Inleiding

De VRT organiseert de tv-programma's op:

- Eén
- Canvas
- Ketnet.

Ze zorgen ook voor radio (radio 2, MNM,...)
en de website VRT NWS.

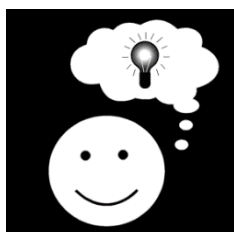

De overheid maakt samen met de VRT een plan. Hierin staat hoe ze in de toekomst zullen werken. In dit plan moet er aandacht zijn voor handicap.

In het **verdrag van de Verenigde Naties*** staan de rechten van personen met een handicap. Dit gaat ook over radio en tv:

- Personen met een handicap moeten alle programma's kunnen volgen.
- Personen met een handicap kunnen hun mening zeggen op tv.
- Er moeten personen met een handicap te zien zijn op tv.

We geven een advies vanuit onze ervaring. Dit zijn onze tips voor de VRT. Zo worden radio en tv nog beter voor personen met een handicap.

* De **Verenigde Naties (VN)** is een organisatie waarin bijna alle landen samenwerken. De VN werkt aan vrede en mensenrechten. Zij maakten ook een belangrijk document over de rechten van personen met een handicap. Hierin staat dat:

- Mensen met en zonder handicap zijn gelijk
- Kinderen en volwassenen met een handicap doen mee
- Personen met een handicap leiden een actief en goed leven
- Mensen met een handicap mogen zelf keuzes maken

Tips voor de VRT

Toegankelijke programma's

De VRT werkte al aan de **toegankelijkheid*** van programma's. Maar het kan nog beter.

De overheid moet hier geld aan geven.

Dit zijn onze tips:

1. Programma's met een extra vertelstem

Zorg voor meer programma's met een vertelstem (=audiodescriptie).

Deze stem vertelt extra informatie

over de plaatsen of de mensen die je ziet.

Zo kunnen blinde personen programma's kijken.

2. Ondertiteling

Je kan programma's volgen via ondertiteling.

Dit is belangrijk wanneer je niet goed hoort.

Alle programma's moeten ondertitels hebben.

Ook alle video's op de website of op Facebook moeten ondertitels krijgen.

* Wanneer iets **toegankelijk** is, dan is het makkelijk te gebruiken door personen met een handicap.

Bijvoorbeeld:

- informatie in Vlaamse Gebarentaal
- informatie in eenvoudige taal
- een oprijplaat om een gebouw met een trapje binnen te kunnen met een rolstoel

3. Gesproken ondertitels

Als je niet goed kan lezen of zien,
dan kan je luisteren naar de ondertitels.
Je hebt hier een speciaal toestel voor nodig.
Dit apparaat is duur en niet iedereen kent het.
Er zijn ook technische problemen met het toestel.
Alles wordt met dezelfde stem voorgelezen.

Dit is niet fijn om naar te luisteren.
We willen dat het makkelijk wordt
om naar ondertitels te luisteren.
We vragen om de problemen hiermee op te lossen.

4. Vlaamse Gebarentaal

Sommige programma's kan je bekijken
in Vlaamse Gebarentaal (VGT)
We willen meer programma's met VGT.

5. Toegankelijke websites en apps

De websites van de VRT moeten toegankelijk zijn.
Ook programma's (of apps) voor tablet of telefoon
moeten bruikbaar zijn
voor personen met een handicap.

Meer personen met een handicap op tv

Er zijn veel personen met een handicap in ons land. Maar op de tv zien we weinig personen met een handicap. Dat is jammer. Ze verdienen ook een plaats op de tv. We vragen dat de VRT hiervoor zorgt.

We willen dat de VRT duidelijk beslist hoe vaak personen met een handicap te zien moeten zijn. Daarna moeten ze een plan maken. In dit plan staat hoe ze dit zullen doen.

Personen met een handicap doen op verschillende manieren mee aan de samenleving.

Bijvoorbeeld:

- Ze hebben een job.
- Ze zorgen als mama of papa voor een kind.
- Ze weten veel over een onderwerp.
- Ze zijn bij een vereniging of hebben een leuke hobby.

Op tv moeten we kunnen zien dat personen met een handicap op verschillende manieren leven.

Werken met een handicap

We willen dat mensen met een handicap een kans krijgen om op de VRT te werken. De VRT moet hiervoor beter zijn best doen.

Let op je taal

1. De juiste woorden

Gebruik de juiste woorden over 'handicap'.
Woorden zoals 'invalide' of 'autist' kwetsen.
Kwetsende woorden willen we niet meer horen op de tv of radio.
De woorden die we goed vinden zijn:

- 'personen met een handicap'
- 'personen met een beperking'.

2. Gebruik duidelijke taal

Niet iedereen begrijpt alle moeilijke woorden.
Daarom willen we dat er in het journaal duidelijke taal wordt gesproken.
Soms is een moeilijk woord nodig.
Dan moet je uitleggen wat het woord betekent.
Om je boodschap nog duidelijker te maken kan je tekeningen of foto's toevoegen.

De VRT heeft een website met nieuws
(= VRT NWS)

Daar willen we teksten lezen in eenvoudige taal.
Bij teksten in eenvoudige taal
hoort ook een luisterknop.
Dit is handig wanneer je niet goed kan lezen.

Luister naar personen met een handicap

Personen met een handicap hebben veel ervaring.
Ze weten welke moeilijkheden er zijn.
Ze kunnen testen welke oplossingen goed werken.
De VRT moet vragen wat er beter kan
en hoe ze dit kunnen doen.

Soms gaat het over handicap op de tv of radio.
Vaak praat er dan iemand zonder handicap.
Deze persoon heeft hier zelf geen ervaring mee.
Wanneer het gaat over handicap
dan moeten mensen met een beperking
zelf aan het woord komen.
Daarom gebruiken we ook de slogan:
'niets over ons zonder ons'.

Medewerkers met aandacht voor diversiteit

Er zijn verschillende soorten mensen:
mannen, vrouwen, ouderen, personen met een
handicap, personen met een huidskleur,...
Dit noemen we diversiteit.

We willen dat er aandacht is
voor verschillende mensen.

Al deze personen moeten toegang hebben
tot de programma's van de VRT.
Of ze moeten hun mening kunnen zeggen op tv.
Speciale medewerkers moeten hierop letten.
Zij zorgen voor de diversiteit op de VRT.

Toegankelijke info bij een crisis

Soms gebeurt er een grote ramp.
Of er is een noodgeval.
Dan moeten mensen vaak binnen blijven.
Of er worden andere regels ingevoerd.
Dit is bijvoorbeeld zo tijdens de coronacrisis.

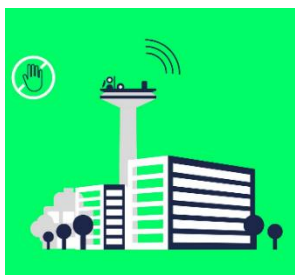

Informatie over noodgevallen moet meteen
beschikbaar zijn voor personen met een handicap.

Daarom moet er aandacht zijn voor:

- Info in Vlaamse Gebarentaal bij speciale nieuwsuitzendingen
- Info in eenvoudige taal
- Info met tekeningen, foto's of symbolen.
Dit maakt de boodschap duidelijker.
- Je moet de info op verschillende manieren kunnen vinden.
Via de tv, websites, radio,...
- Zorg dat je snel het verschil kan weten
tussen de heel belangrijke dingen en de details.

Toegankelijke gebouwen en evenementen

Zorg ervoor dat het VRT-gebouw toegankelijk is.
Zo kunnen personen met een handicap
te gast zijn in een programma.
Dit is ook nodig om er te kunnen werken.
Er komt een nieuw gebouw voor de VRT.
Zorg dat dit heel toegankelijk is.

Soms organiseert de VRT evenementen.
Er is bijvoorbeeld de "Thuis-dag".
Mensen kunnen dan optredens volgen
Of ze kunnen acteurs ontmoeten.
Dit moet ook toegankelijk zijn
voor personen met een handicap.